RAKENNUSTEEMA

Kun rakentaminen loppuu, pitää olla voimia kehittää tuotantoa eikä olla väsynyt kuin muumio. **VILJELIJÄ JUHA PEKKO, ORIMATTILA**

Lehmämäärän lisäämiseen tilalla on varauduttu jo vuonna 2011, Juha Pekko kertoo.

Navetta nousee talvessa

Rakentaminen talvella tulee hieman kesällä rakentamista kalliimmaksi. Talvella karjatilalla on aikaa rakentamiseen paremmin kuin kesällä.

ORIMATTILA (MT)
Tiina ja **Juha Pekko** rakentavat talven aikana kahden lypsyrobotin navetan 147 lehmälle Orimattilan Artjärvellä. Kesän kiireet peltotöineen oli syy tehdä rakennus talvella, kun aikaa on enemmän.

Rakentaminen alkoi marraskuussa maansiirtotöillä, jotka Juha teki pääasiassa itse. Sen jälkeen rakennukselle tuli töihin kilpailutuksella valittu rakennusporukka, jota johtaa palkattu työnjohtaja.

Myös rakennusmateriaalit ja kalusteet on kilpailutettu. Rakentamisen aikana on havaittu, että itse täytyy tarkkaan tietää, mitä tahtoo, ja pysyä päätöksissä kiinni.

”Myyntimiehet kyllä osaavat myydä navettaan kaikkea, mitä ei oikeasti tarvitse, jos ei ole tarkasti suunnitellut hankintoja”, Tiina sanoo.

Rakentaminen on edennyt suunnitelmien mukaan, eikä suurempia yllätyksiä ole tullut.

Betonivalujen lämmittämisestä ja lumien putsaamisesta on tullut lisäkustannuksia kesällä rakentamiseen verrattuna. Aikatauluun on varattu kahden kuukauden seisokki ankaran talven varalle, mutta ainakaan vielä rakentamista ei ole tarvinnut keskeyttää.

”Navetan on tarkoitus valmistua kesäkuun loppuun mennessä, mutta voi olla, että se valmistuu jo aiemmin”, Juha kertoo.

Nyt rakennuksella lietekuilut ovat valmiit ja runkopilarit pystyssä. MT:n vieraillessa kohteessa ritiläpalkkeja asennettiin lietekuilujen päälle. Tilalla on tavoitteena, että helmikuun lopussa katto on päällä ja seinät paikallaan.

Suurin osa seinistä tulee olemaan kennolevyseinää, jonka saa tarvittaessa kokonaan auki.

Navetta on suunniteltu energiatehokkaaksi. ”Monesti uuden navetan rakentajille navetan käyttökustannukset tulevat yllätyksenä rakennuksen valmistuttua. Tässä navetassa pyritään sähkönkäyttö pitämään pienenä”, Juha sanoo.

Painovoimainen ilmanvaihto ei tarvitse sähköä ja valaistuksen tarvetta pystytään vähentämään katto- ja seinäratkaisuilla. Energiatehokkuutta on ajateltu myös ruokintajärjestelmissä.

Tilan nykyinen yhden robotin, 60 lypsävän, pihatto jää nuorkarjan navetaksi.

Keskitytään omaan työhön

Rakentamisajan viljelijäpari keskittyy maidontuotantoon ja karjanjalostamiseen. Rakentaminen luotetaan alan ammattilaisille.

”Puoli vuotta rakennuksen valmistumisesta sen on tarkoitus olla täysi”, Tiina kertoo suunnitelmasta.

Rakentamisen jättämisessä ammattilaisille ajateltiin myös omaa jaksamista ja ajankäyttöä. ”Kun rakentaminen loppuu, pitää olla voimia kehittää tuotantoa eikä olla väsynyt kuin muumio”, Juha sanoo.

Lehmämäärän lisäämiseen tilalla on varauduttu jo vuonna 2011. Silloin alettiin hankkia vasikoita, jotka ovat nyt kasvaneet vajaan kahden vuoden ikään tilan konehallissa.

Karjanjalostus on yksi viljelijäparin kiinnostuksen kohteista. Apuna siihen on Tiinan seminologin koulutus ja kokemus. Tilalla on muun muassa tehty alkionsiirtoja.

Keskituotoksessa on päästy yli 10 000:n, ja karja on valikoitunut robottilypsyyn sopivaksi.

Rakennus on mukana MTK:n vetämässä Tyyppinavetta-hankkeessa.

TUURE KIVIRANTA

KARI SALONEN

Työmiehet viihtyvät paremmin pienessä pakkasessa kuin kesän vesisateessa. Ritiläpalkit täytyy saada millilleen oikealle kohdalle.

Kolme tyyppinavettaa rakenteilla

Kokemukset otetaan käyttöön

Tänä vuonna Tyyppinavetta-hankkeessa keskitytään robottinavetoihin.

Savonlinnan Savonrantaan rakennetaan yhden robotin navetta ja Jalasjärvelle kolmen robotin navetta. Lisäksi MT:n tänään esittelemä **Tiina** ja **Juha Pekon** kahden robotin navetta Orimattilan Artjärvellä on mukana hankkeessa.

Savonrannan kohteessa nuori viljelijäpari aloittaa rakentamisen huhtikuussa ja tavoitteena on saada rakennus valmiiksi lokakuussa.

Jalasjärvellä maarakennustöitä on jo tehty ja varsinainen rakentaminen on tarkoitus aloittaa huhtikuussa.

Viime vuonna opittua

Viime vuonna Tyyppinavetta-hankkeessa rakennettiin kaksi lypsyasemanavettaa. Kohteet olivat Oulaisissa ja Vesilahdella.

”Viime vuoden kokemusten perusteella suunnitellaan nyt kevään aikana niin sanottu karvalakkimalli navetanrakentajille”, hankkeen projektipäällikkö **Ari Roininen** kertoo.

Malli luodaan yhden robotin kokoluokan navetalle, mutta siihen ei sisällytetä koneita eikä kalusteita.

”Tiloilla on hyvin erilaiset lähtötilanteet ja toiveet navetan suhteen. Toisilla tiloilla hyödynnetään vanhoja koneita ja lietesäiliöitä tai säilytetään vanha navetta nuorkarjalle. Toisilla tiloilla taas tehdään kaikki kerralla uusiksi.” Tämän vuoksi malli suunnitellaan vain itse rakennukselle.

Viime vuoden kohteissa parsipaikan hinta oli toisessa 13 415 euroa ja toisessa 9 081 euroa. Ero johtuu tilojen lähtötilanteista, navetalle asetetuista toiveista ja siitä, että kalliimpi navetta toteutettiin uusien tuetun rakentamisen sääntöjen mukaan ja halvempi vanhojen ehtojen mukaan.

”Jos halvemmalla rakennettu kohde olisi rakennettu uusien ehtojen mukaan, se olisi tullut noin 10 prosenttia nyt tehtyä kalliimmaksi”, Roininen sanoo.

Hinnan nousu johtuu siitä, että uusien ehtojen mukaan rakennettaessa täytyy olla enemmän tilaa eläintä kohti.

Viime vuoden kohteiden rakennusten neliöhintaa verratessa erot kohteiden välillä eivät ole suuria. Ilman kalusteita kalliimpi kohde maksoi 503 euroa neliö ja halvempi kohde 485 euroa neliö.

TUURE KIVIRANTA

Lumien puhdistus tuo ylimääräistä työtä talvirakentajalle.

» Viime vuoden kokemusten perusteella suunnitellaan nyt kevään aikana niin sanottu karvalakkimalli navetanrakentajille.«

ARI ROININEN